

MUCHOBORSKIE NOWINKI

Nr 1(44) –styczeń- czerwiec 2024

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 25 WE WROCŁAWIU

www.sp25wroclaw.pl

Opiekunowie:

p. Magdalena Skurjat

p. Alicja Wrzyszczyk

Nasza redakcja:

Uczniowie klasy 4 d

Jak co roku w szkole ...

Ogłaszamy wszem i wobec, że do naszej szkoły zawitali rycerze i damy dworu ! A wszystko odbyło się 19 kwietnia. 6 klas 4 rywalizowało ze sobą w 5 konkurencjach. Rycerze i damy dworu musieli między innymi przedstawić „żywy obraz” lub scenkę z legendarnych początków Polski.

Wszyscy świetnie się przygotowali, a wybór najlepszej klasy był naprawdę trudny. Konkurs organizowała Pani Joanna Liguzińska. Zwycięstwo odniosła klasa 4a. Serdecznie gratulujemy

Redakcja 4 d

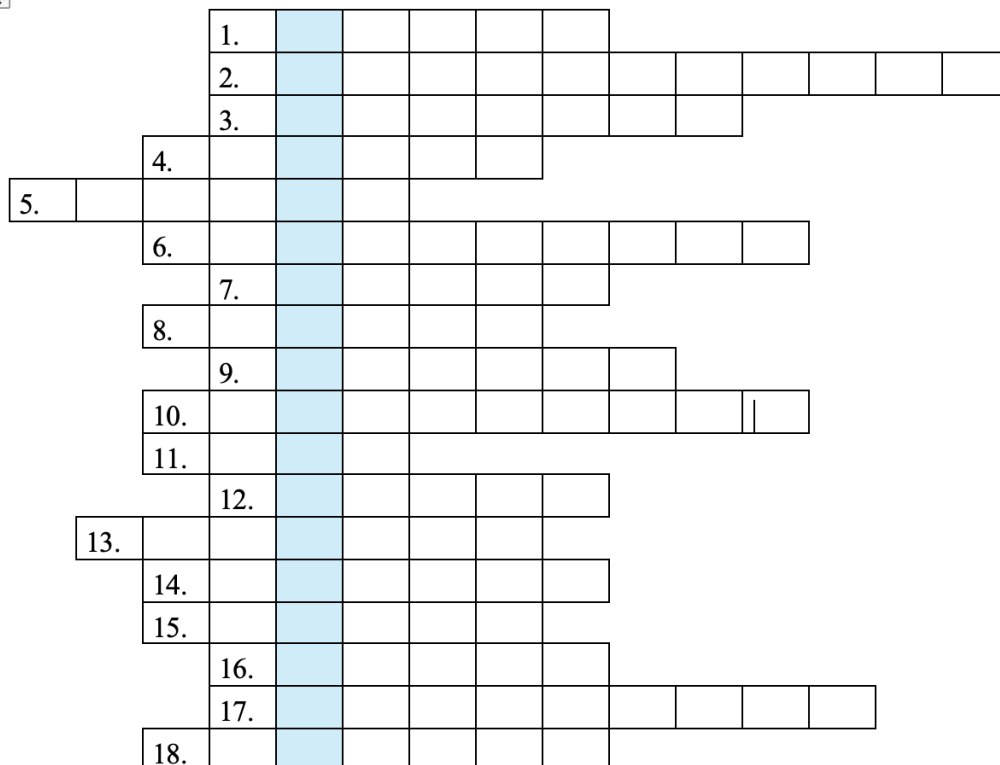
Rusz głową!!

Zapraszamy do rozwiązania krzyżówki nr 1

1. Ukochana Tadeusza z epepei Adama Mickiewicza.
2. Miasto na Dolnym Śląsku słynące z wyrobu ceramiki.
3. Miasto na prawach powiatu w środkowej części województwa dolnośląskiego.
4. Rzeka, która przepływa przez m.in. Kraków, Warszawę, Płock i Toruń. Uchodzi do Zatoki Gdańskiej.
5. ... Ciśnień we Wrocławiu.
6. Nazwisko Stasia, bohatera „W pustyni i w puszczy” Henryka Sienkiewicza.
7. Strusie jest ogromne, przepiórcze maleńkie.
8. Jednoroczny chwast z rodziny goździkowatych, pleni się wśród zbóż.
9. Liczba dni w tygodniu.

10. Nazwisko Marka, jednego z głównych bohaterów „Quo vadis” Henryka Sienkiewicza.
11. Łyk napoju, a ... pokarmu.
12. Stolica Litwy.
13. Miasto z Barbakanem i Bramą Floriańską.
14. Popularna nazwa drzewa ozdobnego, które zakwita białymi kwiatami, z których nektaru produkowany jest jeden z rodzajów miodu.
15. Brak zgody na zrobienie czegoś.
16. Podstawa pomnika.
17. ... Śląska – miasto na Dolnym Śląsku, w którym możemy zwiedzać Muzeum Kolejnictwa.

+

□

Konkursy w naszej szkole...

Konkurs „Smaczne czytanie”

Do końca kwietnia do biblioteki szkolnej napływały prace zgłoszone na wojewódzki konkurs „Smaczne czytanie”, którego organizatorami były pp. Katarzyna Kopeć, Alicja Wrzyszc i Sylwia Wróbel. Zadaniem jego uczestników było wykonanie plakatu przedstawiającego rysunek wyczytanej z książek potrawy, jak również przepis na nią. Ponadto plakat musiał zawierać informację o autorze i tytule dzieła, z którego ów przepis został zaczerpnięty. Nadesłano 28 prac. Wszystkie cechowała duża dbałość o estetykę wykonania, pomysłowość i oryginalność. Pewien uczeń nie tylko ręcznie opisał kolejne etapy przygotowania spaghetti, ale i sporządził z kolorowych kulek, żółtej bibuły i wyciętych z zielonej, prześwitującej bibułki listków jego (spaghetti) makietę. Prace przez tydzień oglądać można było na wystawie na holu szkoły (przy salach gimnastycznych).

Konkurs na najładniej wykonaną okładkę ulubionej książki dla uczniów klas I – III i IV – VIII

Dnia 10 maja 2024 upłynął termin składania prac przedstawiających okładkę ulubionej książki (dla uczniów klas I – III, uczniowie klas IV – VIII, dla których konkurs został ogłoszony nieco później, mieli czas na przygotowanie prac konkursowych do końca maja). W konkursie wzięło udział czterdzieścioro sześcioro uczniów z klas I – III i sześcioro uczniów klas IV – VIII.

Zwycięzcami konkursu zostali (w kategorii klas I – III): ex aequo **Maryia Shchytova** z klasy 2f i **Jędrzej Jaskólski** z klasy 1c. Maryia wykonała okładkę z elementami przestrzennymi. Drugie miejsce zajęła **Ewa Suszek** z klasy 1e, a trzecie – **Michalina Myśliwska**, uczennica klasy 2e. Jury przyznało 5 wyróżnień. Otrzymali je: **Joanna Kochman** z klasy 1b, **Nikodem Łagodziński** z klasy 1c, **Martyna Prus** z klasy 1b, **Amelia Klimek** z klasy 1d i **Patrycja Orzechowska** z klasy 1d. W kategorii klas starszych (IV – VIII) pierwsze miejsce ex aequo zajęli **Lena Stawicka** z klasy 7c i **Krzysztof Drag-Wączek** z klasy 4d. Drugie miejsce jury przyznało **Joannie Smoleń**, uczennicy klasy 4e, trzecie zaś **Julii Wasiak**, uczennicy klasy 7d. Organizatorami konkursu były pp. Alicja Wrzyszc, Katarzyna Kopec (obie kategorie wiekowe), jak również pp. Małgorzata Gumienna i Monika Ostrowska (klasy IV – VIII). Wszystkim laureatom serdecznie gratulujemy!

Konkurs „Twórcze pisanie”

W kwietniu tego roku pp. Małgorzata Szafarz i Alicja Wrzyszc ogłosiły konkurs pod nazwą „Twórcze pisanie”, którego celem było m.in. zachęcenie uczniów do podejmowania pierwszych prób literackich. Zadaniem uczestników konkursu było napisanie opowiadania rozpoczynającego się od jednego z dwóch podanych „wstępów”. I tak uczniowie pracę swą rozpocząć mogli słowami: „To był sen. Piękny sen. Śniło mi się, że...” lub „To był najwspanialszy dzień mojego życia. Tego dnia...”. Prace, które napłynęły na konkurs, podejmowały różnorodną tematykę. Decyzją jury pierwsze miejsce zajęła **Laura Szyłko**, uczennica klasy 5c, drugie **Ada Chatys**, uczennica klasy 6c, trzecie zaś **Hanna Boroń**, uczennica klasy 7e. Przyznano dwa wyróżnienia. Otrzymały je **Klaudia Sokołowska** (uczennica klasy 8c) i **Joanna Smoleń** (uczennica klasy 4e).

AGON MITOLOGICZNY

16 maja w naszej szkole uczniowie klas 5 rywalizowali o pierwsze miejsce w Agonie Mitologicznym. Odbyło się aż 7 następujących konkurencji:

1. Konkurs wiedzy o starożytnej Grecji(2 osoby z każdej klasy)
2. Żywy posąg zawodnika biorącego udział w igrzyskach olimpijskich
3. Prezentacja hoplity z każdej klasy razem z hoplonem (tarczą), włócznią, mieczem
4. Prezentacja pary bogów greckich
5. Prezentacja waz greckich – malarstwo czarno lub czerwonofigurowe,
6. Scenki z mitów greckich
7. Prezentacja przez poszczególne klasy pokarmu bogów greckich, dających im nieśmiertelność czyli nektaru i ambrozji.

Poniżej fotorelacja z tego niesamowitego wydarzenia.

Redakcja, kl. 4d

MUCHOBORSKIE NOWINKI

A teraz trochę historii!

Kalendarium

1569 r. – 455 lat temu zawarto unię lubelską. Był to jeden z największych sukcesów polityki Zygmunta Augusta. Ogłoszony 1 lipca 1569 roku akt unii realnej Królestwa Polskiego i Wielkiego Księstwa Litewskiego zapoczątkował funkcjonowanie Rzeczypospolitej Obojga Narodów (tj. polskiego i litewskiego). Do Korony przyłączono wówczas tereny Podlasia, Ukrainy i Wołynia. Powstałe na mocy unii tej państwo było trzecim co do wielkości (po Rosji i Turcji) krajem XVI-wiecznej

Europy. Władzę w nim sprawował wybierany wspólnie przez przedstawicieli obu nacji monarcha, jak również liczący 170 posłów sejm i złożony ze 140 senatorów senat. W obu izbach zasiadali zarówno Polacy, jak i Litwini. Mimo unii Litwa zachowała jednakże osobne prawa, urzędy, skarb, a także wojsko. Moment zawarcia unii lubelskiej uwiecznił na swym słynnym obrazie Jan Matejko. (opracowano na podstawie: Dariusza Banaszak, Tomasz Biber, Maciej Leszczyński, *Encyklopedia szkolna. Historia Polski*, wyd. Podsjedlik-Raniowski i Spółka, Poznań, brw.)

1794 – lata temu wybuchło powstanie kościuszkowskie, które wybuchło na skutek sprzeciwu wobec obaleniu Konstytucji 3 maja i drugiego rozbioru polskiego dokonanego przez Rosję i Prusy. Na czele zrywu stanął Tadeusz Kościuszko, dlatego też jego nazwiskiem zwykło się je określać. Kościuszko, nim stanął na czele powstania w Polsce, wslawił się w walkach o niepodległość Stanów Zjednoczonych. Dnia 24 marca 1794 roku na rynku w Krakowie jako Najwyższy Naczelnik Siły Zbrojnej Narodowej złożył on uroczystą przysięgę, w której zobowiązał się walczyć przeciwko zaborcom. Pierwsza bitwa powstania, któremu przewodził, miała miejsce 4 kwietnia tego samego roku pod Raclawicami. O zwycięstwie Polski w niej zadecydował brawurowy atak oddziału 320 tzw. kosynierów, tj. chłopów uzbrojonych w kosy osadzone na sztorc, którymi Kościuszko dowodził osobiście. Znaczne zasługi w bitwie tej położył również chłop Wojciech Bartos, który, rzuciwszy się na armaty wroga, zasłonił lont czapką, nie dopuszczając tym samym do oddania przez Rosjan strzału. Za czyn ten został mianowany oficerem i otrzymał nazwisko Głowacki. Mimo zwycięstwa pod Raclawicami Polakom nie udało się zyskać przewagi nad wrogiem. W październiku, a więc w pół roku po bitwie pod Raclawicami Kościuszko, ranny w bitwie pod Maciejowicami dostał się do niewoli. Powstanie upadło, niemniej stało się ważnym punktem odniesienia dla kolejnych pokoleń Polaków walczących o odzyskanie pełni suwerenności. (opracowano na podstawie: Dariusza Banaszak, Tomasz Biber, Maciej Leszczyński, *Encyklopedia szkolna. Historia Polski*, wyd. Podsjedlik-Raniowski i Spółka, Poznań, brw.)

MUCHOBORSKIE NOWINKI

1864 lata temu upadło powstanie styczniowe, kolejny po powstaniu kościuszkowskim, listopadowym i Wiośnie Ludów wielki zryw Polaków ku wolności. Rozpoczęło się ono w nocy z 22 na 23 stycznia 1863 roku, a jego pierwszym przywódcą został Stefan Bobrowski. Po nim funkcję tę pełnili kolejno Ludwik Mierosławski i Marian Langiewicz, po którym dowódcą powstania ponownie obrano Bobrowskiego, w dalszej zaś kolejności zaś funkcję tę powierzono Karolowi Majewskiemu i, najsłynniejszemu bodaj z dyktatorów tego zrywu, Romualdowi Trauguttowi, aresztowanemu i straconemu przez Rosjan w roku 1864 na stokach Cytadeli Warszawskiej. Powstanie styczniowe w przeciwieństwie do listopadowego, podczas którego do walki przeciwko armii rosyjskiej stanęły regularne oddziały polskie, miało charakter partyzancki, a jednym z największych jego osiągnięć było zorganizowanie i utrzymywanie przez powstańców doskonale funkcjonujące „państwa podziemnego” z własną policją, kontrwywiadem, administracją, pocztą, a nawet systemem podatkowym. Na skutek upadku powstania wielu Polaków utraciło swe majątki, wielu zostało zesłanych na Sybir. Zlikwidowano administracyjną odrębność Królestwa Polskiego. (opracowano na podstawie: Dariusza Banaszak, Tomasz Biber, Maciej Leszczyński, *Encyklopedia szkolna. Historia Polski*, wyd. Podsiedlik-Raniowski i Spółka, Poznań, brw.)

1914 rok 110 lat temu wybuchła I wojna światowa, nazywana igraszką mocarstw. Zarzewiem jej był zamach na arcyksięcia Austro-Węgier Franciszka Ferdynanda, do którego doszło 28 czerwca 1914 w Sarajewie. Na mocy traktatów sojuszniczych lokalny, zdawałoby się, konflikt, przerodził się w wojnę na niespotykaną dotąd skalę. Państwa Europy podzieliły się na dwa obozy: trójporozumienie, do którego należały państwa tzw. ententy, czyli Francja, Rosja i Wielka Brytania, i trójprzymierze z państwami centralnymi tj. Austro-Węgrami, Niemcami i Włochami. Wojna ta szybko przerodziła się w wojnę pozycyjną – żołnierze miesiącami tkwili w okopach, nie będąc w stanie przełamać linii obrony wroga. Walki pochłonęły wiele milionów ofiar. Zwycięsko wyszły z nich państwa ententy, które w 1919 roku podczas kongresu wersalskiego ustaliły nowy, powojenny ład w Europie. Pierwsza wojna światowa

MUCHOBORSKIE NOWINKI

przyniosła Polsce odrodzenie. Po stu dwudziestu trzech latach niebytu dzięki ofercie polskich żołnierzy i zabiegom dyplomatycznym polskich polityków nasz kraj znów powrócił na mapę Europy i świata. (opracowano na podstawie: Dariusza Banaszak, Tomasz Biber, Maciej Leszczyński, *Encyklopedia szkolna. Historia Polski*, wyd. Podsiedlik-Raniowski i Spółka, Poznań, brw.)

1919 Sto pięć lat temu zakończyło się powstanie wielkopolskiego. Trwało ono od grudnia 1918 roku do lutego 1919 roku, a bezpośrednim impulsem do jego wybuchu był przyjazd do Poznania Ignacego Jana Paderewskiego, wybitnego pianisty i polityka (w latach 1918 – 1919 premiera i ministra spraw zagranicznych II Rzeczypospolitej). Na czele zrywu stanął Stanisław Taczak, po nim funkcję tę objął Józef Dowbór-Muśnicki. Powstanie zakończyło się zwycięstwem. Terytorium Wielkopolski przyznane zostało bowiem Polsce. (opracowano na podstawie: Dariusza Banaszak, Tomasz Biber, Maciej Leszczyński, *Encyklopedia szkolna. Historia Polski*, wyd. Podsiedlik-Raniowski i Spółka, Poznań, brw.)

1924 Sto lat temu ówczesny premier i minister skarbu w jednej osobie Władysław Grabski przeprowadził reformę walutową, której efektem było wprowadzenie do obiegu nowej waluty – polskiego złotego. Celem reformy Grabskiego było zbilansowanie budżetu państwa oraz zdlawienie inflacji. Reforma ta, co warte podkreślenia, przeprowadzona została siłami krajowymi. Wsparli ją głównie przedsiębiorcy przemysłowi i ziemianie. Polegała ona m.in. ujednoczeniu systemu podatkowego na terenie całego państwa, a także wprowadzeniu nowego podatku od nieruchomości. Rząd poważnie ograniczył wydatki państwowe i zaczął coraz skuteczniej egzekwować płatności podatkowe od majątków. Zahamowano uległ spadek kursu marki polskiej, która w ostateczności zastąpiona została polskimi złotymi, walutą będącą w Polsce podstawowym środkiem płatniczym do dziś. (opracowano na podstawie: <https://zpe.gov.pl/a/przeczytaj/D1HbfxRKB>; data dostępu: 03.06.2024)

1939 Osiemdziesiąt pięć lat temu wybuchła II wojna światowa. Najkrwawszy konflikt w dziejach, które pochłonię życie od 15 do 19 milionów żołnierzy na całym

MUCHOBORSKIE NOWINKI

świecie. Polska straciła około 6 milionów obywateli, ofiar dwóch totalitaryzmów: niemieckiego i sowieckiego. Druga wojna światowa rozpoczęła się 1 września 1939 roku atakiem hitlerowskich Niemiec na Polskę, a zakończyła 8 maja 1945 roku podpisaniem bezwarunkowej kapitulacji Niemiec przez feldmarszałka Wilhelma Keitla.

18 maja 1944 Osiemdziesiąt lat temu żołnierze 2 Korpusu Polskiego, byli zesłańcy syberyjscy ewakuowani ze Związku Radzieckiego na mocy paktu Sikorski – Majski, zdobyli wzgórze Monte Cassino. Żołnierzom towarzyszył niedźwiedź o imieniu Wojtek, maskotka oddziału, który dopomagał Polakom w noszeniu ciężkiego sprzętu, np. pocisków artyleryjskich znacznych gabarytów.

1 sierpnia 1944 – 2 października 1944 Osiemdziesiąt lat temu wybuchło powstanie warszawskie, będące jednym z elementów operacji „Burza”, z której jednakże Warszawa początkowo miała być wyłączona. Dowództwo nad oddziałami powstańczymi powierzono gen. Antoniemu Chruścielowi ps. Monter, który moment jego rozpoczęcia wyznaczył wtorek 01.08 na godzinę 17.00. Pierwsze strzały padły jednak wcześniej, na Żoliborzu. Jedną z uczestniczek powstania była córka słynnej polskiej pisarki Zofii Kossak-Szczuckiej, Anna Szatkowska, która swoje wspomnienia z niego zawarła w opisującej dzieje rodziny Kossaków książce własnego autorstwa zatytułowanej *Był dom...*

Dwadzieścia pięć lat temu Polska wstąpiła do NATO.

Dwadzieścia lat temu Polska wstąpiła do Unii Europejskiej.

Chrzest Polski

W dniu 23 kwietnia 2024 r. odbył się apel z okazji Święta Chrztu Polski. Z tej okazji klasa 6d przygotowała przedstawienie o początkach Polski.

Apel z okazji świąt majowych.

Maj jest ważnym miesiącem w historii Polski. W pierwszych dniach obchodzone są w Polsce szczególne święta: 1 Maja – Państwowe Święto Pracy, 2 Maja – Państwowe Święto Flagi oraz 3 Maja - Narodowe Święto Konstytucji Trzeciego Maja.

6 maja 2024r. w naszej szkole odbył się apel przygotowany przez klasę 2c i 3d. Uczniowie w galowych strojach odśpiewali HYMN POLSKI, wzięli udział w zbiorowej recytacji patriotycznego wiersza "Kto Ty jesteś?" oraz odśpiewali kilka piosenek patriotycznych.

Rusz głową !!!

Zapraszamy do rozwiązywania krzyżówki nr 2

1. Królewski w Warszawie.
2. Ulica, przy której znajdowała się słynna PASTa, której zdobycie było wielkim sukcesem powstańców warszawskich.
3. Może być perski, syjamski, orientalny lub krótkowłosa.
4. Największym przedstawiciel rodziny lasicowatych w Polsce (ekologia.pl).
5. Może być bułany, gniady lub kary.
6. Szósty miesiąc roku.
7. Granitowe serce Polski.
8. Może być organiczna lub nieorganiczna.
9. Następuje po dniu i mija wraz z nastaniem świtu.
10. Tańcowała z nitką w wierszu Jana Brzechwy.
11. Ażurowy haft powstający przez wyciąganie biegnących w jednym kierunku nitek z obszytego ścięciem wąskiego pasa tkaniny, a następnie łączeniu w powtarzający się sposób tych, które pozostały (wsjp).
12. Np. dorsz, flądra, łosoś, karp.
13. Lucy Maud ... – autorka „Ani z Zielonego Wzgórza”.
14. Miasto w Polsce z rafinerią.
15. Imię córki Jana Kochanowskiego zmarłej w wieku dwóch lat, której zrozpaczony ojciec poświęcił liczne treny.
16. Miasto uzdrowiskowe na Dolnym Śląsku w pobliżu Wałbrzycha..
17. Część zdania będąca opisem rzeczownika.
18. Pierwiastek chemiczny o symboli Si.
19. Imię niedźwiedzia, wiernego towarzysza i maskotki II Korpusu Polskiego.
20. Jasnożółta skała osadowa będąca podłożem żyznych gleb, stosowana do wyrobu materiałów budowlanych (wsjp).
21. Pierwiastek chemiczny o wzorze Ni.
22. Np. rtęć, lit, rubid, żelazo, ołów.
23. ... Christie – autorka kryminałów.
24. Może być dorycka, jońska, koryncka.

Wykreślanka

Wakacje i nie tylko

Litery z nieskreślonych pól czytane po kolei od góry do dołu od lewej do prawej utworzą hasło.

Uwaga: Muzeum i mur ma wspólne „m”. Bilet i tak mają wspólne „t”.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.

W	A	K	A	C	J	E	M	A	Z	U	R	Y	M	P
Y	A	Ż	M	H	P	I	E	S	I	M	O	L	O	Ę
C	R	A	P	O	D	R	Ó	Ż	E	T	P	A	R	K
I	O	G	A	R	O	G	N	I	S	K	O	A	Z	L
E	W	L	N	W	M	P	Ł	Y	W	A	N	I	E	E
C	E	Ó	B	A	S	E	N	S	Y	S	T	J	B	N
Z	R	W	B	C	M	S	O	Ł	P	K	A	J	A	K
K	T	K	I	J	U	Ł	R	O	O	A	F	E	Ł	Ż
I	L	A	L	A	S	O	O	D	C	N	L	Z	T	N
B	E	R	E	K	Z	Ń	D	Y	Z	S	A	I	Y	I
P	N	B	T	Y	E	C	Z	C	Y	E	T	O	C	W
R	I	I	A	P	L	E	I	Z	N	N	R	R	K	A
Z	U	W	K	O	K	M	N	E	E	B	O	O	I	Y
E	C	A	P	L	A	Ż	A	U	K	O	P	I	E	C
W	H	K	I	A	M	A	M	Z	P	O	C	I	Ą	G
O	O	O	E	N	U	R	E	D	Z	I	M	A	G	P
D	W	W	S	A	Z	S	C	R	D	E	S	E	R	O
N	A	A	Z	W	E	A	Z	O	C	E	A	N	E	D
I	N	N	E	R	U	M	O	W	O	C	E	Y	C	R
K	I	I	W	Z	M	O	P	I	K	N	I	K	J	Ó
O	E	E	Ę	Y	U	L	U	S	R	Z	W	P	A	Ż
C	U	D	D	M	R	O	P	K	A	B	Ł	A	N	N
H	K	U	R	O	R	T	A	O	L	O	O	S	U	I
Ł	O	R	Ó	N	Z	P	Ł	O	A	Ż	C	Z	R	C
O	L	Z	W	I	E	R	Z	Ę	T	A	H	P	L	Z
D	E	Ą	K	Ć	K	R	O	D	O	S	Y	O	O	K
A	J	D	I	C	A	W	Y	S	P	A	Z	R	P	A
O	D	P	O	C	Z	Y	N	E	K	K	O	T	E	K
Y	P	R	Z	Y	J	A	C	I	E	L	E	B	I	S

